FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTÉRIUM

Termeléshez kötött támogatások 2015-2020

Dr. Feldman Zsolt

agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár
Földművelésügyi Minisztérium

Budapest, 2015. február 27.

A mezőgazdasági termelés szerkezete 2014-ben*

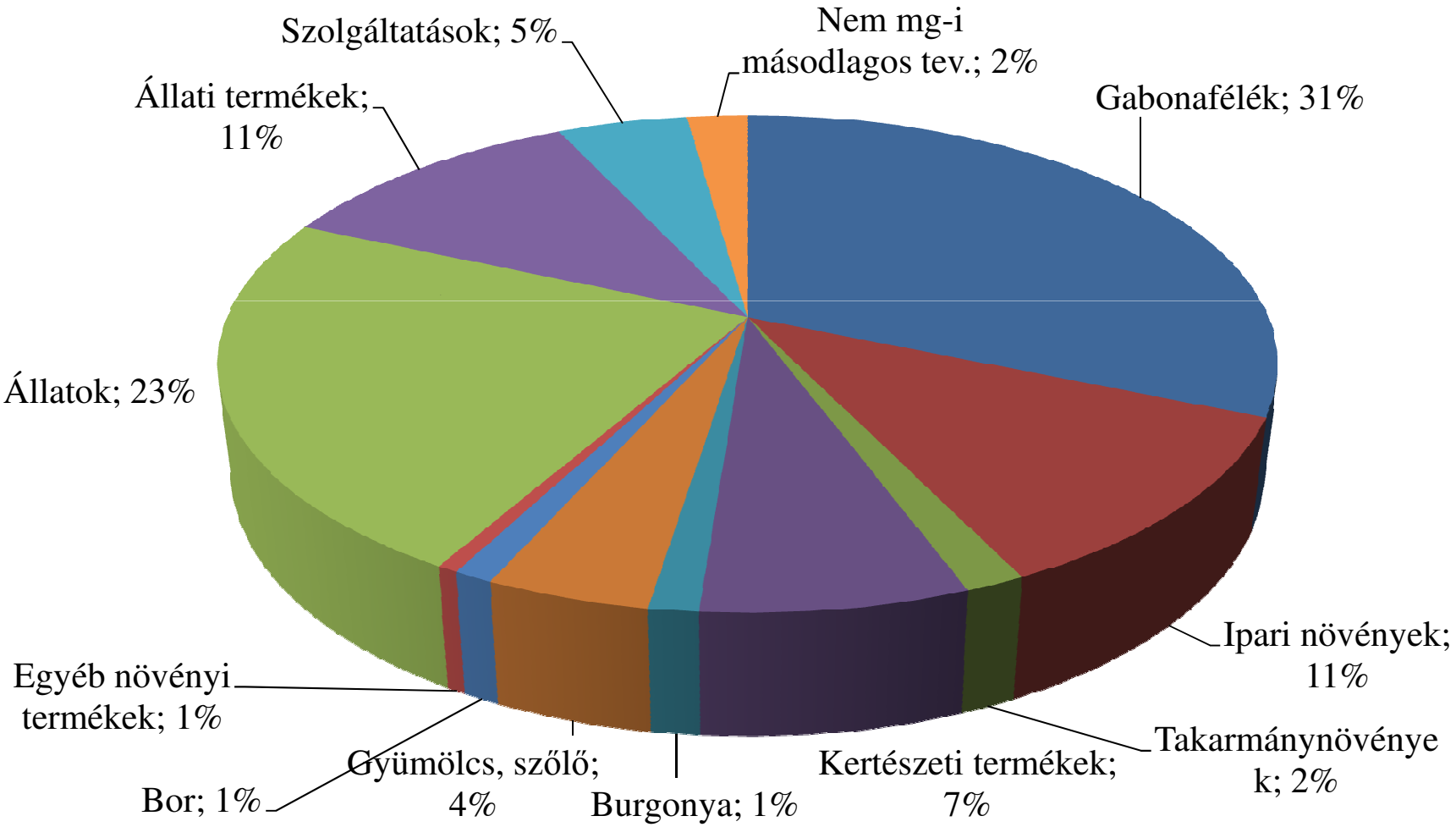

Forrás: AKI, KSH Mezőgazdasági Számlarendszer *előzetes adat

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

A munkaerő felhasználás megoszlása az árutermelő gazdaságokban

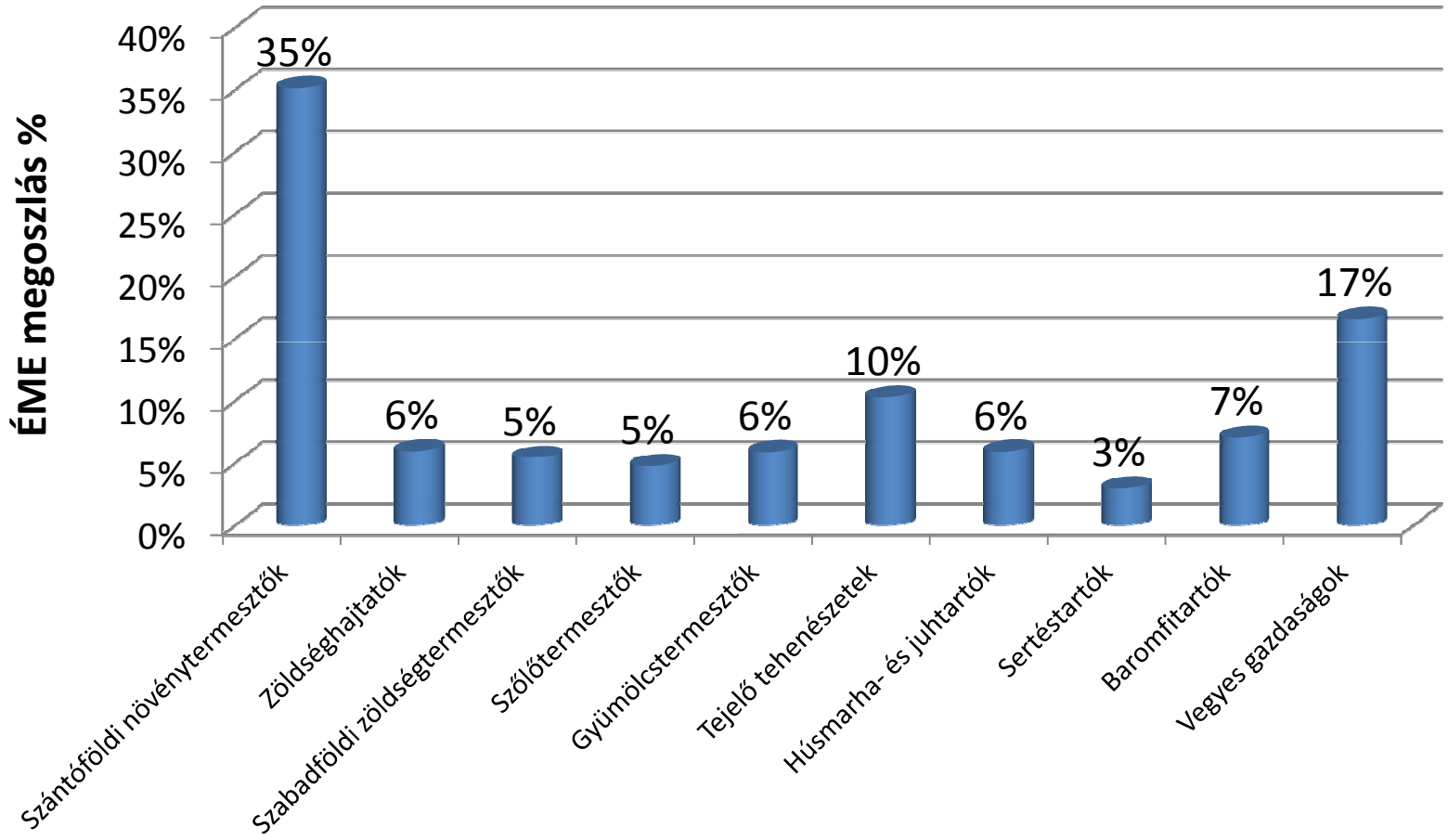

Forrás: AKI Tesztüzemi rendszer, 1 éves munkaerő egység=2200 munkaóra

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

Növénytermesztési ágazatok fajlagos munkaerő felhasználása

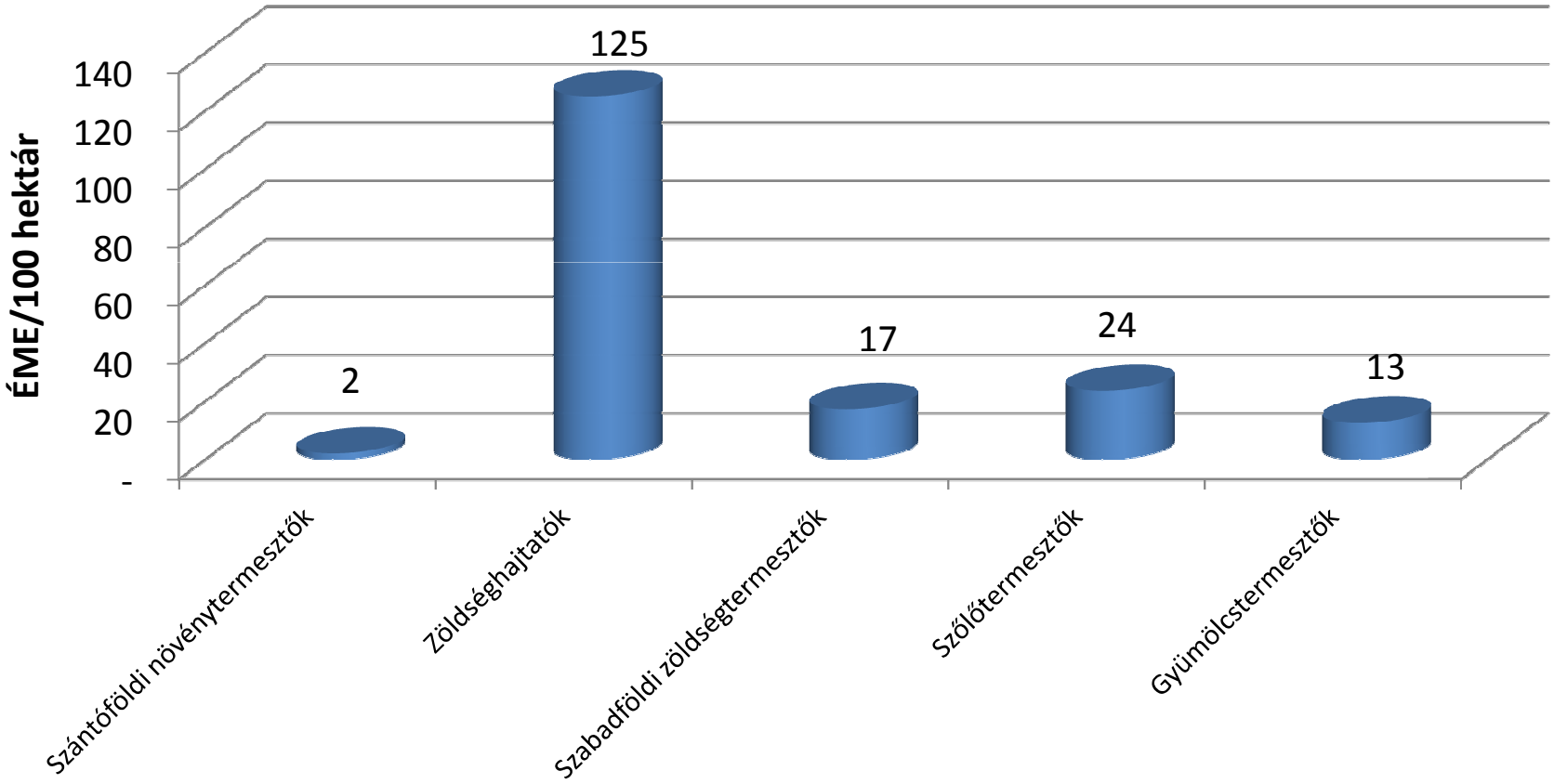

Forrás: AKI Tesztüzemi rendszer, 1 éves munkaerő egység=2200 munkaóra

Mezőgazdasági foglalkoztatás

- A mezőgazdaság munkaerő felhasználásának a **zöldség-gyümölcs ágazat** jelenleg **22%**-át, az **állattenyésztés 26%**-át adja.
- Mivel magas a fajlagos munkaerő felhasználásuk, fejlesztésükkel tartósan és jelentős mértékben **növelhető a mezőgazdasági foglalkoztatás.**
- Indokolt, hogy érdemben bővüljön a zöldség-gyümölcs termesztés és az állattenyésztés támogatottsága.

A közvetlen támogatások új rendszere Magyarországon

Degresszivitás

Kötelező elemek

- Alaptámogatás (SAPS)
- „Zöld” komponens
- Fiatal gazdálkodóknak juttatott támogatás

+

Önkéntes elem

- Termeléshez kötött támogatás

Degresszivitás

A támogatás feltétele a kölcsönös megfeleltetés intézkedéseinek betartása

VAGY

Az ország számára önkéntes, a gazdák számára választható elem

A kisgazdaságok számára kialakított egyszerűsített támogatási rendszer

Termeléshez kötött támogatás rendszere

- **Éves pénzügyi keretünk**
  - **13%-a** (évente közel **~175 millió euró**, **~52,5 mrd Ft** - 300 HUF/EUR árfolyamon)
    - Anyatehén
    - Hízott bika
    - Tejhasznú tehén
    - Juh
    - Cukorrépa
    - Rizs
    - Gyümölcs
    - Zöldség
  - **2%-a** (évente közel **~27 millió euró**, **~8,1 mrd Ft** - 300 HUF/EUR árfolyamon)
    - fehérjenövények támogatására
      - Szemes fehérjenövények
      - Szálas fehérjenövények

Húshasznú anyatehén

A jelenlegi ÁNT anyatehén támogatás feltételeivel megegyező kritériumok.
Főbb jogosultsági kritériumok:

- a támogatható minimális állatlétszám: 1 egyed (ENAR);
- Tenyészet igazoltan gümőkor-, brucellózis- és leukózismentes;
- Törvényes apaállat-használat; termékenyítések és pároztatások hibátlan bejelentése NÉBIH-hez;
- hat hónapos birtokon tartási kötelezettség támogatási kérelem beyújtásától;
- borjak min. 50%-ának hústermelésre tartása, kérelmezett állatok min. 30%-ának tárgyévi ellése és üszők aránya max. 40% birtokon tartás ideje alatt;
- termeléshez kötött tejtámogatásban részesülő egyedek nem támogathatóak.

Megnevezés	Becsült állatlétszám (db)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		32,68	35,00	107%	207,79
keret millió forintban		9 804	10 500		62 328
fajlagos érték euróban	162 000	202	216		
fajlagos érték forintban	162 000	60 517	64 815		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Hízott bika

Jogosultsági kritériumok:

- hím ivarú legalább 9 hónapos szarvasmarha vagy bivaly fajú egyed;
- Támogatható minimális állatlétszám 1 egyed, amelyek az ENAR nyilvántartásban szerepeltek;
- a támogatási időszakban (január 1. és december 31.) vágóhídon levágásra került vagy élő állatként exportra került;
- levágás vagy exportálás előtt legalább 2 hónapig a kérelmező tenyészetében voltak;

Megnevezés	Becsült állatlétszám (db)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		5,85	4,50	77%	26,71
keret millió forintban		1 754	1 350		8 014
fajlagos érték euróban	48 000	122	94		
fajlagos érték forintban	48 000	36 535	28 125		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Tejelő tehén

Jogosultsági kritériumok:

- A TIR/ENAR nyilvántartása alapján 24 hónapnál idősebb, legalább egyszer ellett nőivarú szarvasmarha; minimális támogatható egyed: 1;
- a tejelő tehén után járó támogatás igénylése esetén ugyanarra a tehénre nem igényeltek anyatehén támogatást;
- a termelőnek tejtermelési kötelezettsége van;
- a tenyészet igazoltan gümőkor-, brucellózis- és leukózismentes;
- Tárgyév március 31-én tenyészetben lévő tehenek a NÉBIH hivatalos tejtermelés ellenőrzése alatt állnak vagy ENAR-nyilvántartásban bejelentett tejhasznú fajtakódon szereplő tejelő tehenek vagy az állattartó megfelel az 52/2010. (IV. 30.) a kistermelői rendeletben foglaltaknak.

Megnevezés	Becsült állatlétszám (db)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		44,50	69,00	155%	409,58
keret millió forintban		13 350	20 700		122 875
fajlagos érték euróban	195 000	228	354		
fajlagos érték forintban	195 000	68 462	106 154		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Anyajuh

Jogosultsági kritériumok:

- Támogatott egyed legalább egy éves vagy egyszer ellett anyaállat;
- minimális létszám: 1 egyed;
- ENAR nyilvántartás;
- 100 nap birtokon tartás, a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időt követő napon kezdődik;
- az állattenyésztésről szóló törvény szerinti szakszerű apahasználat megléte.

Megnevezés	Becsült állatlétszám (db)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		10,23	22,00	215%	130,59
keret millió forintban		3 069	6 600		39 178
fajlagos érték euróban	890 000	11	25		
fajlagos érték forintban	890 000	3 449	7 416		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Rizs

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 ha SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- rizs hasznosítási ágként művelt földterületen 1006 10 KN kód alá tartozó rizst termesztése;
- rizs vetésének legkésőbb május 31-éig befejezése;
- az állomány megőrzése legalább a virágzás kezdetéig.

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		1,30	2,00	154%	11,87
keret millió forintban		390	600		3 562
fajlagos érték euróban	2 900	448	690		
fajlagos érték forintban	2 900	134 483	206 897		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Cukorrépa

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 ha SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- direkt vagy integrátoron keresztüli szállítói szerződés a cukorgyárral;
- a megtermelt kvótarépa (2017 után cukorrépa) értékesítése.

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		41,01	8,00	20%	47,48
keret millió forintban		12 303	2 400		14 246
fajlagos ha érték euróban	19 000	2 158	421		
fajlagos ha érték forintban	19 000	647 526	126 316		
fajlagos t érték euróban	19 000	43	8,42		
fajlagos t érték forintban	19 000	12 951	2 526		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Zöldség-gyümölcs I.

- Három alboríték

1. **Zöldségnövények**: dinnye, tökre oltott dinnye, sárgadinnye, karfiol, brokkoli, bimbóskel, fejes káposzta, kelkáposzta, vöröskáposzta, karalábé, kínai kel, zeller, póréhagyma, fokhagyma (tavaszi és őszi vetésű), csemegehagyma, vöröshagyma vetőmag, vöröshagyma dughagyma, lilahagyma, metélőhagyma, fejes saláta, endívia, spárga, petrezselyemgyökér, petrezselyem levél, egyéb petrezselyem, rebarbara, édeskömény, paradicsom, uborka, padlizsán (tojásgyümölcs), tök , főzőtök, sütőtök, káposztatök, spárgatök, csillagtök/patiszon, cukkini, paprika, fűszerpaprika, sárgarépa, cékla, feketegyökér, retek, torma, pasztinák.

Zöldség-gyümölcs II.

2. **Ipari zöldségek:** sóska, spenót, zöld-, kifejtőborsó (tavaszi és őszi vetésű), cukorborsó, szárazbab, zöldbab, pattogatni való kukorica, csemegekukorica.
3. **Gyümölcsültetvények és bogyósok:** földieper (szamóca), piros ribiszke, egyéb ribiszke, piros ribiszke törzses oltvány, málna, piszke, piszke törzses oltvány, szeder, tüske nélküli szeder, yosta (rikö), homoktövis, termesztett bodza, alma, körte, birs, őszibarack, sárgabarack, meggy, cseresznye, szilva, naspolya, dió, mogyoró, mandula, szelídgesztenye.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

Zöldségnövények

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 hektár SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- meghatározott hektáronkénti minimális szaporítóanyag (vetőmag, palánta, dugvány vagy hagyma);
- a minimális szaporítóanyag mennyiségét kitevő certifikált vetőmag használata;
- szaporítóanyag beszerzés esetén annak igazolása;
- egy parcellán belül több fajta termeszthető egyidejűleg, üvegházban és fólia alatt termeszthető növények is jogosultak a támogatásra;
- a termeléshez kötött zöldségnövény támogatásra való jogosultság feltétele, hogy minimum 0,3 hektáron folyjon e növények termesztése.

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		5,18	8,00	154%	47,48
keret millió forintban		1 555	2 400		14 246
fajlagos érték euróban	20 000	0	400		
fajlagos érték forintban	20 000	0	120 000		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Ipari zöldségek

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 hektár SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- meghatározott hektáronkénti minimális vetőmagmennyiség (unit);
- a minimális vetőmagmennyiséget kitevő certifikált vetőmag használata;
- vetőmag beszerzés esetén annak igazolása;
- az állomány megőrzése legalább a virágzás kezdetéig.

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	2015-2020
keret millió euróban		0	9,96	59,12
keret millió forintban		0	2 988	17 737
fajlagos érték euróban	50 000	0	199	
fajlagos érték forintban	50 000	0	59 760	

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Gyümölcsök

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 hektár SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- a termeléshez kötött gyümölcstámogatásra való jogosultság feltétele, hogy minimum 0,3 hektáron folyjon e növények termesztése;
- alapfeltétel: hektáronkénti tőszám;
- a három következő követelményből valamely kettő teljesítése:
  - életkor;
  - fix, telepített öntözés megléte;
  - ültetvény esetében 85%-os tőszámbeállottság.

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	Változás 2013-2015	2015-2020
keret millió euróban		9,28	16,50	178%	97,94
keret millió forintban		2 784	4 950		29 383
fajlagos érték euróban	25 000	0	660		
fajlagos érték forintban	25 000	0	198 000		

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Fehérje

- 2014-ben a szójabab termőterülete 42 ezer hektár és termésmennyisége 113,7 ezer tonna volt.
- Magyarország 2013-ban 220 ezer tonna szárított gabonatörkölyt (DDGS) és kukorica glutén takarmányt (CGF) állított elő.
- Magyarország 2013-ban 504 ezer tonna szójadarát importált (csökkenő tendencia).
- 120 ezer hektár szójatermő terület is elérhető.

Szemes fehérjenövények

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 hektár SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- certifikált vetőmag használata;
- minimális hozam: szója, lóbab, csillagfürt 1 tonna/hektár, száraz (sárga)-, csicseri-, takarmány- és mezei borsó 2 tonna/hektár;
- gazdálkodási napló vezetése.

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	2015-2020
keret millió euróban		0	13,46	79,8
keret millió forintban		0	4 038	23 967
fajlagos érték euróban	67 000	0	201	
fajlagos érték forintban	67 000	0	60 262	

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Szálas fehérjenövények I.

Jogosultsági kritériumok:

- Minimum 1 hektár SAPS jogosult terület;
- az adott gazdasági évben az adott növényre vonatkozóan bejelentett művelés;
- certifikált vetőmag használata (nemcsak fajta, hanem faj esetében is);
- keverékben minimum 51%-os igazolt pillangós arány;
- két- vagy többéves kultúrák esetében (az őszi telepítésű kultúrák kivételével) elsőben egyszer június, a további években legalább kétszeri kaszálást végezni július 1-ig;
- az állomány megőrzése legalább a virágzás kezdetéig;
- gazdálkodási napló vezetése.

Szálas fehérjenövények II.

Jogosultsági kritériumok:

- meghatározott növények: lucerna széna, lucerna erjesztett takarmány, lucerna zöldtakarmány, komlós lucerna, sárkerep lucerna, tarkavirágú lucerna (vetőmag célra is), bíborhere (vetőmag célra is), fehérhere (vetőmag célra is), korcshere (vetőmag célra is), vöröshere (vetőmag célra is), alexandriai here (vetőmag célra is), legány féle keverék, borsós kukoricacsalamádé, borsós napraforgó-csalamádé, szarvaskerep, baltacím, takarmánybaltacím (vetőmag célra is), takarmány- (tavaszi) bükköny, pannonbükköny, szöszös bükköny (vetőmag célra is), rozsos szöszösbükköny, őszi búzás pannon bükköny, átnőttlevelű szilfium, keleti kecskeruta, lósóska, csicsóka

Megnevezés	Becsült terület (ha)	2013	2015	2015-2020
keret millió euróban		0	13,46	79,8
keret millió forintban		0	4 038	23 967
fajlagos érték euróban	207 000	0	65	
fajlagos érték forintban	207 000	0	19 505	

300 HUF/EUR árfolyamon számolva

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!